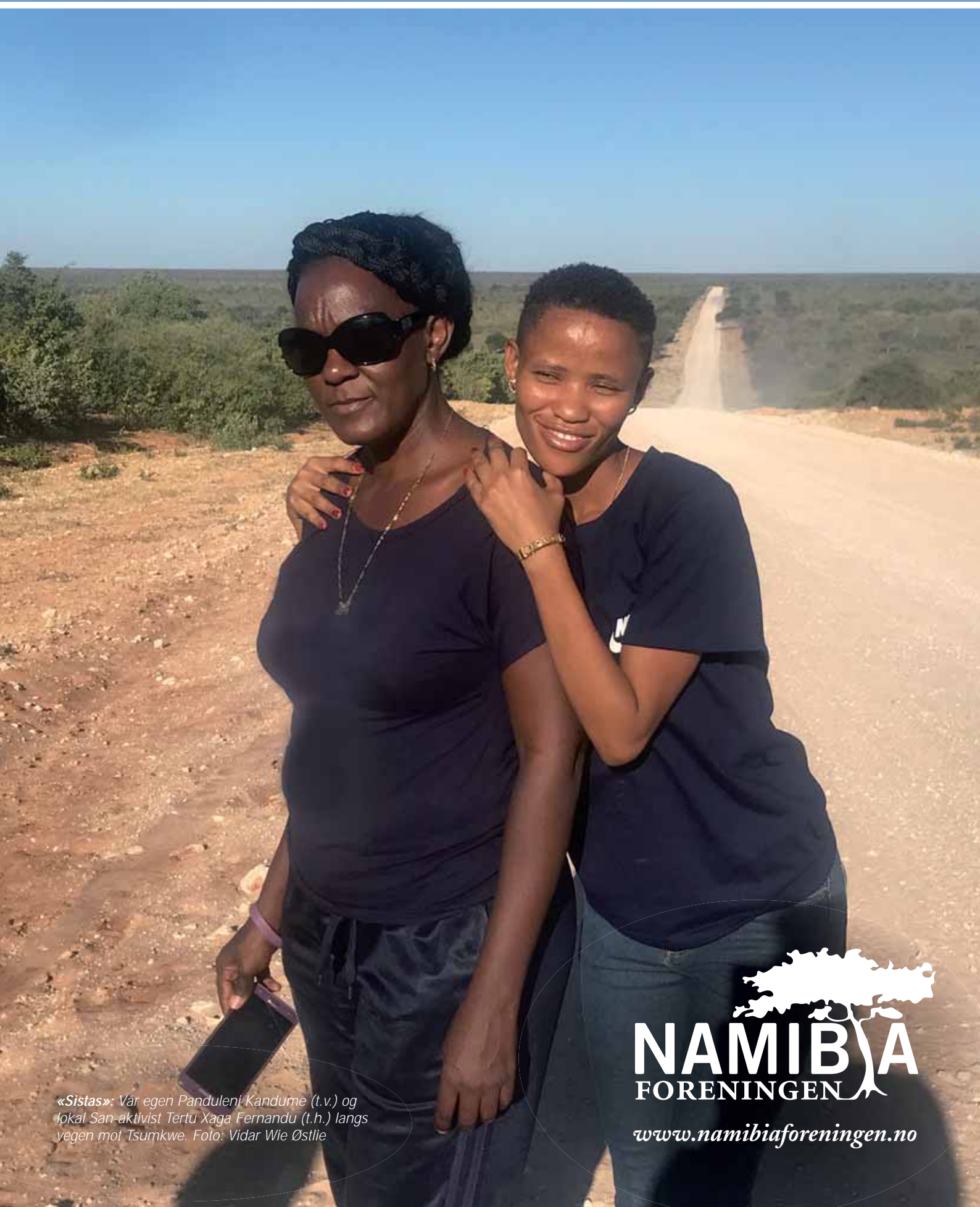

Årsmelding 2018

«Sistas»: Vår egen Panduleni Kandume (t.v.) og lokal San-aktivist Tertu Xaga Fernando (t.h.) langs vegen mot Tsumkwe. Foto: Vidar Wie Østlie

NAMIBIA
FORENINGEN

www.namibiaforeningen.no

Styrets beretning

Foreningen har i 2018 fortsatt sitt arbeid i tråd med hovedmålsettingen for 2018–20. I 2018 har vi bidratt til å sikre utdanning for marginaliserte barn i Kunene (nordvest) og Tsumkwe-området (nordøst) i Namibia. I tillegg støtter vi urfolksorganisasjonen Hipo i Opuwo, og en rettsak for å trygge leveforholdene og retten til land i Tsumkwe-området.

En grunnleggende premiss for forenings arbeid med San-folket går tilbake til forstudien fra 2002, som la til grunn at de sosiale, økonomiske og rettighetsmessige utfordringene er så store at man ikke kan fokusere på utdanning alene. Rettsaken omhandler et spørsmål som av representanter for

folket blir framstilt som en eksistensiell trussel, og er derfor et godt eksempel på et tilfelle hvor det bredere perspektivet må anvendes.

Foreningens søknad til Norad ble avslått, men vi har fortsatt et utviklingsarbeid i skjæringspunktet mellom urfolk og entreprenørskap. Foreningen har relevante bidrag i en faglig sammenheng om hva som skaper utvikling i et samfunn, og hvordan sårbare grupper kan gjøres sterkere i sitt møte med storsamfunnet.

Foreningen har videreført sitt nære samarbeid med høgskolene om studentpraksis. I tillegg var 2018 første år med direkte samarbeid med stu-

dentene ved Høgskolen i Innlandet om støtte til vår prosjektdrift.

Namibiabutikken bidro på nytt med et stort overskudd i 2018. De mange frivillige bidrar ikke bare til store inntekter med sitt arbeid. Butikken er også vårt daglige ansikt utad i lokalsamfunnet på Elverum.

Forutsetningene for videre drift er ikke avklart. Styret vil om nødvendig komme tilbake med et ekstraordinært årsmøte høsten 2019.

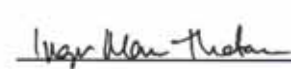
Det ble holdt 7 styremøter og behandlet 39 saker. Regnskapet for 2018 viser et underskudd på 219 020 kroner.

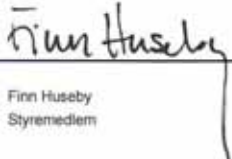
Elverum 22. mai 2019

Trygve Hermansen
Styreleder

Inger Karin Røe Ødegård
Nestleder

Vidar Wie Østlie
Daglig leder

Inger Marie Øfsti Thataone
Styremedlem

Finn Huseby
Styremedlem

Kari Halberg
Ansattes representant

Fra årsmøtet 14. juni 2017

Styreleder: Trygve Hermansen
Nestleder: Inger Karin Røe Ødegård
Styremedlem: Inger Marie Øfsti Thataone
Styremedlem: Finn Huseby
Varamedlem: Lisbet Koppang Ternes
Varamedlem: Jon Magne Tangen

Fra årsmøtet 20. september 2018.

Styreleder: Trygve Hermansen
Nestleder: Inger Karin Røe Ødegård
Styremedlem: Inger Marie Øfsti Thataone
Styremedlem: Finn Huseby
Varamedlem: Lisbet Koppang Ternes
Varamedlem: Andrian Nilsen

Namibiaforeningen er medlem av Innsamlingskontrollen.

Namibia er et land i det sørlige Afrika, og grenser til Angola, Zambia, Botswana og Sør-Afrika. Landet har en lang og ugjestmild kyst til Sør-Atlanteren.

Styreform: Republikk
Hovedstad: Windhoek
Folketall: ca 2 millioner
Areal: 825 418 km²
(ca 2,5 x Norge)
Off. språk: Engelsk
Valuta: Namibiske dollar
(1 N\$ = ca 60 øre)

Ondao Mobile Primary School

Vi videreførte støtten til Ondao Mobile Primary School i 2018. Ved den såkalte 15th day count i begynnelsen av året hadde skolen 3500 elever. Disse var fordelt på 37 enheter og skolen hadde 112 lærere.

I 2018 besto våre bidrag av mat til elevene, tavler, bøker og skrivemateriell samt støtte til transport. Alt dette er grunnleggende behov for driften av en skole – man

kan ikke drive en skole uten bøker og med sultne elever. Like fullt er transport det mest essensielle for denne skolemodellen, med enheter som er spredt utover et stort geografisk område. Man har delt skolen administrativt i to geografiske områder, med hver sin rektor. I tillegg er det 4 såkalte Head of Department, med hvert sitt faglige ansvar. Disse 6 stillingene er plassert i regionshovedstaden Opuwo. Uten tilgang til transport slik at den sen-

trale ledelsen kan komme ut til enhetene, blir hele skolens administrative struktur meningsløs. Det er ofte unge lærere med lite erfaring ute i felt, og disse har behov for jevnlig oppfølging, både faglig, praktisk og moralsk. Konkret har man tilgang til biler, men ikke midler til å drifte dem. Det er dette vi har bidratt til.

Namibiaforeningen var med på å bygge opp denne skolemodellen fra 1998–2008. I årene opp mot 2017 mottok vi bekymringsmeldinger om tilstanden ute i enhetene, og valgte derfor å gå inn igjen i en begrenset periode. Vi legger opp til at dette blir for årene 2017–2019.

Det blir stilt spørsmål ved om dette er en bærekraftig modell, når man ser på kostnadsnivået sammenliknet med andre skoler. Faktum er at skolen, ut fra antall elever, kvalifiserer til 10 eller 11 Head of Department-stillinger. Hvis personalressurser kunne anvendes på logistikk i stedet, ville man ha en bærekraftig modell innenfor departementets rammer. Namibiaforeningen har bare myndighet til å påpeke dette.

Urfolksorganisasjonen Hipo

Hipo har opparbeidet seg stor goodwill og tillit blant sine medlemmer og folket i Kunene. I de første årene etter starten i 2008 var det food-for-work programmer som bygget veier, man jobbet med vannforsyning og grønnsakhager. Man har også gjort en viktig jobb som kontaktpunkt overfor eksterne instanser som ønsker å drive turisme, lage reportasjer osv. Det er enklere for Hipo enn for den enkelte landsby å lage opplegg og stille betingelser i forbindelse med filming osv.

Mot slutten av 2018 bidro vi til en nødvendig intern opprydding, da det hadde blitt en intern splittelse i styret. Den gamle direktøren kom inn i bildet igjen (som frivillig), og det ble bestemt å holde et nytt årsmøte så fort som mulig i 2019.

Elever fra Okopaue Ondao Unit. Foto: Vidar Wie Østlie

Programutvikling og prosjektoppfølgning

Det har blitt utført et arbeid på dette feltet i forlengelsen av Norad-søknaden i 2017, og parallelt, eller i tilknytning til den prosjektporteføljen som vi har. En klageprosess ble fulgt opp i første halvår 2018. Et framstøt mot politisk ledelse førte ikke fram, da saken allerede var gått gjennom forvaltningen.

Det finnes noen spesifikke perspektiver

på utvikling av et samfunn knyttet til vår modell av pedagogisk entreprenørskap på nasjonalt nivå. Disse ble oppsummert i en kronikk i Bistandsaktuelt ("Afrika kan utvikles med entreprenørskap i skolen", Røe Ødegård/Østlie juni 2018).

Prosjektoppfølgning knyttet til løpende portefølje er beskrevet under det enkelte prosjekt.

Grønnsakhage-prosjekt i Kaptein-pos Village. Dette prosjektet var en av vinnerne av en entreprenørskapskonkurranse som ble holdt i 2018. Vi følger opp dette og to andre med enkle bidrag under konseptet «Indigenous entrepreneurship».

Foto: Inger Karin Røe Ødegård

I tillegg til utvekslingsbistand, ble det i løpet av året sett på mulighetene for å satse mer systematisk på studentpraksis. Vi gjennomførte informasjonsaktiviteter i forbindelse med dette i oktober, rettet mot studenter i Innlandet. Temaet ble også fulgt opp under en tjenestereise i november/desember.

I forlengelsen av implementeringen av entreprenørskap i Namibia – et samarbeid mellom utdanningsdirektoratet i Namibia (NIED) og Namibiaforeningen, ser vi også at man kan knytte tematikken opp mot elementer i den norske fagfornyelsen i skolen. Dette gjør den kunnskapen vi forvalter ennå mer relevant når det fokuseres på kvalitet på utdanning i utviklingssammenheng.

Indigenous entrepreneurship omhandler urfolk og entreprenørskap. Det kan enten forstås som konkrete entreprenørielle aktiviteter utført av urfolk. Men det omhandler også selve forståelsen av at en tradisjon og en kultur kan være en styrke, og ikke bare et handikap. Men det krever at man legger til rette for å dyrke disse styrkene. Ved utgangen av 2018 står vi klar til å jobbe videre for urfolk, og med et bredere og mer reflektert perspektiv. Særlig i Tsumkwe-området ser vi et generelt preg av avmakt og fastlåsthet. Det er derfor viktig å kunne anvende perspektiver og erfaringer som kan hjelpe lokalbefolkningen til å ta fram egen styrke.

Støtte til Nyae Nyae Village Schools

Namibiaforeningen har i en årrekke var tungt inne med støtte og oppfølging av de små landsbyskolene som ligger omkring i Nyae Nyae Conservancy. Skolen hadde 10 lærere i 2018, og 200 elever ved begynnelsen av året. Samtlige lærere er med i et etterutdanningsprogram i regi av UNAM (universitetet). I 2018 bidro vi med nye undervisningstelt til en skole (Den/ui), og to telt til overnatting for elever på en annen (//Xa/oba).

En levelig skolehverdag for San-elever

Denne innsatsen er særlig knyttet opp mot internat-elever i Tsumkwe. Siden 2017 har Namibiaforeningen, i samarbeid med organisasjonen Tucsin, laget opplegg for San-elever, for å forhindre at de dropper ut fra skolen og drar tilbake til landsbyene.

Bakgrunnen er at San-elevne fra landsbyene føler seg relativt trygge og ivare tatt så lenge de går på sine lokale skoler,

i landsbyen eller i en nabolandsby. Tilværelsen på en sentralskole med internat fra 4. klasse har i alle år vært en utfordring. Elevene føler seg fremmedgjorte, og blir i tillegg utrygge i møtet med storsamfunnet og elever fra andre folkegrupper.

Metoden i 2018 har vært den samme som i 2017, nemlig å bruke eldre personer fra San- miljøet til å følge opp elevene utenom skoletid. Mot en mindre betaling har

disse gått i en turnus som dekker 7 dager i uka. I tillegg er det delt ut toalettsaker, og det er kjøpt inn en del sportsutstyr.

Resultatmessig fører disse enkle tiltakene til at flere elever blir værende på skolen etter 4. klasse. Det skal likevel ikke legges skjul på at fraværet er høyt blant de som blir værende. Likevel har vi med relativt små og enkle midler forbedret skolehverdagen for mange San-barn.

Kamp for å beskytte jordrettigheter og folkets framtid

Tsamkxao |Oma («Chief Bobo») som representant for Traditional Authority i Tsumkwe East går til sivil sak mot 7 farmere som driver ulovlig beite i området. Foto: Inger Karin Røe Ødegård

Namibiaforeningen tok i 2017 initiativ til at problemet med ulovlig beite i Nyae Nyae Conservancy forfølges gjennom en sivilrettslig prosess.

Ulovlig beite kan forekomme overalt i Namibia, og er ingen uvanlig hendelse. Problemet i denne sammenhengen, er at noen kvegeiere gjennom flere år utelukkende har basert seg på å ha dyr på beite i konservatet. De har ofte våpen, og kan opptre truende overfor lokalbefolkningen. Lederen

for Traditional Authority i Tsumkwe, Tsamkxao |Oma («Chief Bobo»), framstiller situasjonen som en trussel mot hans folks levesett og framtid.

Konflikten og rettsprosessen ble en nasjonal nyhetssak i mars/april 2018, under forberedelsene til at saken skulle komme opp.

Saken føres av Legal Assistance Centre (LAC) på veiende av Chief Tsamkxao |Oma, Traditional Aut-

hority Tsumkwe, Nyae Nyae Conservancy/Community Forest. Namibiaforeningen dekker LAC sine ekstrakostnadene ved prosessen. Saken kom opp i august 2018. Chief Tsamkxao fikk medhold i High Court of Namibia den 10. august. Motparten påklagde dette på prosessuelt grunnlag, selv om man selv hadde forsømt seg. LAC lot dette passere da man mener at saken bør behandles i full bredde. Den kommer opp på nytt i juli 2019.

Fra elevaktiviteter ved Tsumkwe Primary School i regi av San-elders. Ett av tiltakene som er finansiert med støtte fra studentene ved Høgskolen i Innlandet. Foto: Bruce Parcher

Studentsamarbeid

Siden starten i 1997 har foreningen lagt til rette for at ca. 1350 norske studenter har hatt praksisopphold i Namibia. Dette gjelder hovedsakelig profesjonsstudier på bachelor-nivå, så som lærer-, barnehagelærer- og sykepleie-

studenter. For øyeblikket har vi avtaler med Høgskolen i Innlandet og Høgskolen i Østfold, samt et mer avgrenset samarbeid med OsloMet. I 2018 var det 71 studenter som hadde praksis i Namibia under en av våre

avtaler. Namibiaforeningen kan bidra med visum, kurs og sikkerhet/bakvakt.

I 2018 begynte en ny samarbeidsperiode direkte med studentene ved Høgskolen i Innlandet. De støtter vårt prosjektarbeid ved å innbetale et ekstrabeløp i forbindelse med betaling av semesteravgift. Totalt innbrakte dette 367 692 kroner.

Alle former for studentsamarbeid er viktig for Namibiaforeningen. Det store omfanget av studentpraksis bidrar til at en ny generasjon norsk ungdom får et nært forhold til Namibia, gjennom et 3 måneders intenst opphold. Når det gjelder innsamlingsaksjonen, ligger det en viktig anerkjennelse i at studentene kollektivt ved en stor høgskole ser kvalitetene i vårt arbeid.

T.v.: Poster brukt i kampanje rettet mot studenter ved Høgskolen i Innlandet.

Rektor ved Elverum læringscenter Mukanisa Buranga Solend – en verdig vinner av prisen «Årets internasjonale elverumsing» for 2018. – Jeg vet så godt hvordan elevene mine har det. Jeg har vært der sjøl. Foto: Randi Undseth, Østlendingen

Kontroll/oppfølging av midler

Ingen nye saker å melde. Gamle saker avsluttet.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Mye av foreningens arbeid i 2018 har bestått av utvikling og utredning av nye programkonsepter innen urfolksområdet og pedagogisk entreprenørskap.

Nulltoleranse for korrupsjon

I 2011 vedtok Namibiaforeningen et eget dokument som definerer vår nulltoleranse for korrupsjon, et dokument som foreningen selv og våre prosjektpartnere må forholde seg til.

Medlemsstatikk

Foreningen hadde i 2018 154 medlemmer, hvorav 26 var familiemedlemmer, 2 organisasjonsmedlemmer og 19 medlemskap gjennom frivillig arbeid i butikken.

Lokalt engasjement

Elverum kommune er en av foreningens mest trofaste støttespillere, både finansielt og organisatorisk. I oktober delte vi igjen ut prisen «Årets internasjonale elverumsing» i fellesskap. Dette er også et samarbeid med Østlendingen og Sparebank1 Østlandet. Prisen i 2018 gikk til Mukanisa Buranga Solend for sitt pedagogiske inkluderingsarbeid på Elverum lærings-

senter. Flinke elever ved Lillemoen skole bidro igjen til støtte foreningens arbeid med sin innsats på aksjonsdagen «Aktiv for andre».

Bidrag Elverum kommune:
100 000 kroner

Bidrag Lillemoen skole:
19 528 kroner

Sparebank1 Østlandet bidro med 10 000 kroner i fm pristildelingen. Beløpet går direkte til prisvinner.

Faste givere og skolefaddere

Våre trofaste faste givere og skolefaddere bidro til sammen med 66 000 kroner.

Ansatte

Ansatte i Elverum:

Daglig leder Vidar Wie Østlie
Renholder 10 % Kari Halberg
Renholder 10 % Marit Myrvold

Ansatt ved kontoret i Windhoek:

Kontorleder 50 % Panduleni Kandume

Nøkkeltall fra regnskapet

Kostnader: 1 870 882
Inntekter: 1 651 862
Resultat: – 219 020
Egenkapital pr. 31.12.2018: 889 994

Innsamlingsprosent: 94,1%
Administrasjonsprosent: 20,4%

Kostnader til aktiviteter og prosjekter: . . 1 488 516

Namibiabutikken: Bedre og bedre!

Namibiabutikken er åpen hver dag med unntak av søndager (11–16, lørdag 11–14). Overskuddet går til Namibiaforeningens arbeid og skyldes hovedsakelig salget av brukte klær som leveres daglig fra folk i lokalsamfunnet.

En utviklingsgruppe ble nedsatt høsten 2018 og har jobbet med å gjøre butikken enda mer oversiktlig og tilgjengelig.

Namibiabutikken har vært drevet som solidaritetsbutikk på frivillig basis siden 1981. Namibiaforeningen ønsker å takke alle som bidrar med klær til butikken og selvsagt alle som årlig legger ned mange frivillige arbeidstimer i driften. De er frivillighetenes ansikter!

Aktive og registrerte frivillige i 2018:
Margrit Flermoen, Ellen Lothe, Gry Handberg, Ragni Stafne, Ingeborg Svenkerud Mikkelsen, Bjørg Christiansen, Ragnhild Mårdal, Birgit Andresen, Bente Skjefstad, Lise Andresen, Ingjerd Kongsro, Randi Jørstad, Guro Bu, Karin Korsmo, Lisbet Koppang Telnes, Toril Jømne, Margrethe Fasting, Anne Solli og Jørn Hermansen

Resultatet i 2018 ble 518 945.

Facebook-siden «Namibiabutikken i Elverum» oppdateres jevnlig

Foto:
Bente Elisabeth Skjefstad

Fra ryddedugnad i butikken. Det kommer inn enorme mengder klær fra publikum i løpet av et år – det er en stor jobb å sortere og henge opp. Foto: Bente Elisabeth Skjefstad

Kontaktinformasjon:
Postadresse: Pb 369, 2403 Elverum
Besøksadresse: Sven Morens veg 7, 2408 Elverum
Telefon 61 42 36 22
post@namibiaforeningen.no

Vidar Wie Østlie, daglig leder - Tlf. 99 24 24 38 - vidar@namibiaforeningen.no

Kontor i Windhoek:
office@namas.net
Telefon 00264 61 220082

